

Monumentnummer*: 517003

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **18 december 2001**
Kadaster deel/nr **82729/125**

Woonplaats* **Goirle** Gemeente* **Goirle** Provincie* **Noord-Brabant**

Locatiennaam **Goirle** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Goirle** Sectie* **B** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel **6228**

Omschrijving**

Inleiding.

Voormalig FABRIKANTENHUIS met aangebouwde FABRIEKSWINKEL in Eclectische stijl, gebouwd voor de fabrikantenfamilie G. van Besouw-van Lisdonk in ca. 1875. In de winkel werden door de fabrikant levensmiddelen en manufacturen verkocht aan zijn werknemers. Het object ligt links en rechts ingeklemd tussen belendende bebouwing op een rechthoekig perceel met de voorgevel aan de lintbebouwde straat in de kern van Goirle tegenover de St. Janskerk. Nu bevindt zich hierin een huisartsenpraktijk. Achter in de tuin is rond 1990 een garage gebouwd. De praktijk is aan de westkant in 1996 uitgebreid met één travee. Deze beide onderdelen behoren niet tot de bescherming. De fabriek stond aan de overkant van de straat. Omschrijving.

Het tweelaagse huis met zolderverdieping is gedekt met een zadeldak voorzien van blauwe oud-Hollandse pannen. De nok ligt parallel aan de straat. De symmetrische voorgevel bestaat uit vijf traveeën. De onderpui heeft in het midden een voordeur met snijwerk en bovenlicht, die geflankeerd wordt door twee schuifvensters met afgeronde bovenhoeken. In de bovenpui bevinden zich vijf getoogde schuifvensters met zesruitsverdeling. Het opgaande werk van het huis bestaat uit een handgevormde rood/paarse baksteen gemetseld in kruisverband. De voorgevel heeft bovendien een cementen plint, doorlopende lekdorpels bezijden de vensters, een cordonlijst en een fries met een gesneden houten kroonlijst, die gedragen wordt door twee aan twee gekoppelde cementen consoles. Een oeil de boeuf in een kapel op de zolderverdieping in de middentravee doorbreekt het rechte fries en kroonlijst. De kapel heeft een kroonlijst

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bestaande uit een cirkelsegment. Rond de muuropeningen geprofileerde cementen lijsten met een kuifbekroning. Naast de voordeur in de plint twee gietijzeren schoenschrapers. De achtergevel bestaat eveneens uit vijf traveeën. Hierin bevinden zich getoogde schuifvensters met zesruitsverdeling. Voor de dubbele keukendeur een rechthoekig uitgebouwd houten portiek met vensters gedekt door een plat dak uit het begin van de twintigste eeuw. Achter de woonkamer bevindt zich een uitgebouwde gemetselde serre eveneens gedekt door een plat dak. De rechterzijgevel is blind uitgevoerd. De linker bevat op de zolder een getoogd zesruits-schuifvenster. Inwendig heeft het huis gestucte plafonds met lijstwerk en gegoten reliëfs. Het plafond van de rechtervoorkamer heeft florale motieven en extra zware studlijsten met hoekstukken. Tussen de voor- en achterkamer een combinatie van schuif- en draaideuren voorzien van geslepen spiegelglas. Drie schouwen in het huis met schoorsteenmantels, waarvan twee in zwart marmer en een in comblanchien. Trap met twee bordessen, waarvan een met lichtkoker in de zijgevel. Voor het trappenhuis een dubbele deur met bovenlicht voorzien van rechte en ovale glasroeden. Gangvloer met achthoekige en vierkante tegels met sterpatroon en golfrand in de kleuren blauw, wit, grijs en zwart. Keuken met originele schouw en hamkasten. Kelder met spekkuipe en aparte wijnopslag met nissen. De eenlaagse voormalige winkel, bevindt zich aan de westkant van het huis. Het is gedekt door een plat dak met aan de voor- en achterkant schilden voorzien van blauwe oud-Hollandse pannen. De voorgevel is drie traveeën breed. De voordeur met bovenlicht heeft panelen en gietijzeren doorzichtroosters met mannenkop. In het bovenlicht een ijzeren geometrische roedenverdeling. De voorgevel heeft rechte en de achtergevel getoogde zesruits-schuifvensters. De deur in de achtergevel is het oorspronkelijke buitentoilet van beide huizen. Het opgaande metselwerk komt overeen met dat van het hoofdhuis. Met uitzondering van de deuren en kozijnen is het interieur vernieuwd.

Waardering.

Het voormalige fabrikantenhuis met de fabriekswinkel zijn van algemeen belang. Ze hebben cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de sociaal-economische ontwikkeling van de textielnijverheid en de gedwongen winkelnering in Noord-Brabant. Het object is van belang wegens de architectonische gaafheid van het exterieur en interieur. Het heeft typologische waarde als voorbeeld van de koppeling van een fabrikantenhuis met fabriekswinkel. Het object is van belang wegens de architectuurhistorische en functionele zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Bedrijfs-, fabriekswoning

Functie

Fabriekswoning

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument